256-4

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

ÇOK ACELE SÖZLÜ

SAYI :KDD.SÖ.1-01/1084
KONU:Yazılı Soru Önergesi

12/03/2001 2001

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 26.02.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9269 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ekinde gönderilen Ankara Milletvekili M. Zeki ÇELİK' e ait 7/3655 – 9074 ve Muğla Milletvekili Fikret UZUNHASAN' a ait 7/3656 - 9075 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

H. Y. Gökalp

Prof. Dr. Hüsnü Yusuf GÖKALP
Bakan

EKLER:
EK-1 Görüş (2 adet – 4 sayfa)

7/3655 158 -6-

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : M. Zeki ÇEVİK
Ankara Milletvekili

Esas No : 7/3655-9074

SORU 1- Bursa 2. İdare Mahkemesi ve Danıştay'ın aleyhte kararına rağmen İznik gölü kenarında Amerikan Cargill firması tarafından kurulan fabrikayı Bakanlığınız onaylıyor mu?

SORU 2- Söz konusu fabrika inşaatının mahkeme kararı ile durdurulması üzerine eski Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in devreye girmesi üzerine dönemin Bayındırlık ve İskan Bakanı Yaşar Topçu tarafından çıkarılan bir 'özel' izinle fabrika inşaatının tamamlandığı yönünde basında çıkan haberler doğru mudur?

SORU 3- Bu uygulamada "Tarım Alanlarının Tarım Dışı Amaçlarla Kullanılmasına Dair Yönetmelik " hükümlerine neden uyulmamıştır?

SORU 4- Hükümetiniz tarafından hazırlanan 'Endüstri Bölgeleri Tasarısı'nın Geçici 1. Maddesiyle Amerikan Cargill firmasına ve İzmir Bergama'da altın madeni çıkaran Eurogold firmalarına ayrıcalık tanınmıyor mu?

SORU 5- İznik Gölü kıyısında inşa edilen Amerikan Cargill firmasına ait inşaat, aleyhte mahkeme kararları olmasına rağmen neden durdurulmadı?

SORU 6- Bu tasarıyla çevre, imar, kültür ve tabiat varlıklarını koruma, köy ve belediye hizmetlerini düzenleyen temel yasalar çiğnenmiyor mu?

SORU 7- Cargill firmasının kurulduğu arazi üzerine Arslan Gümrükleme, Hastavuk ve Promimeks adlı firmaların aynı alandaki başvuruları neden reddedildi?

SORU 8-Söz konusu fabrikanın kurulmasına Bakanlığınız onay verdi mi?

SORU 9- ABD'den getirilecek hammaddeyle 'tatlandırıcı' imal edecek bu fabrikayla, ülkemizde geçimini pancar üretiminden sağlayan 500 bin vatandaşımıza zarar verilmiş olmuyor mu?

2/9 -7-
7/3655

CEVAP- Bursa Barosu Başkanlığı ve diğer davacı vekilleri tarafından, Bursa İli Orhangazi İlçesi Gemiş ve Gürle köyleri Karapınar mevkiinde 19.12.1990 onay tarihli 1/25000 ölçekli İznik Gölü Çevre Düzeni İmar Planında tarımsal niteliği korunacak sulama alanı ve uzun mesafeli koruma alanında kalan taşınmazın tarımsal sanayii amaçlı "Nişasta Fabrikası "alanına dönüştürülmesi yolundaki 14.8.1998 tarihli Bayındırlık ve İskan Bakanlığı işleminin iptali talebiyle anılan Bakanlık aleyhine Danıştay 6 ıncı Dairesinin 1998/6071 esasında açılan ve Başbakanlığın da müdahil sıfatıyla katıldığı davada, adı geçen Dairenin 07.11.2000 günlü K:2000/5507 sayılı kararı ile; söz konusu nişasta fabrikasının 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planında tarımsal niteliği korunacak alanlarda yapılabilecek ileri teknoloji kullanan tarımsal amaçlı tesis niteliğinde olması nedeniyle, dava konusu plan değişikliğinin Bursa 2020 yılı 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planına aykırı bulunmadığı, 1/25000 ölçekli Çevre Düzeni Planının ara kararlarını bozucu nitelikte olmadığı , dolayısı ile işlemde üst ölçekli planlara, şehircilik ilkelerine, planlama esaslarına ve kamu yararına aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın esastan reddine oybirliği ile karar verilmiştir.

Bu uygulamada Tarım Alanlarının Tarım Dışı Amaçlarla Kullanılmasına Dair Yönetmelik hükümleri uygulanmış ve yönetmeliğin 8/d maddesi uyarınca gerekli izin verilmiştir.

Bursa İli Orhangazi İlçesi, Gemiç ve Gürle köyleri, Karapınar mevkiinde bulunan 194072 m2 yüz ölçümlü arazi üzerinde Cargill Tarım San. ve Tic. A.Ş. tarafından kurulan nişasta fabrikasının kuruluş yeri 09.12.1997 tarih ve 97T-89 Sayılı DPT Yüksek Planlama Kurulu Kararı ile belirlenmiştir. Bursa Valiliği İdare Kurulu'nun 30.04.1998 tarih ve 1998/4-118 sayılı Kararı ile imar planı onaylanmıştır. Akabinde Bursa Tarım İl Müdürlüğü tarafından Bakanlığımıza gönderilen yazıda söz konusu faaliyetin 4086 Sayılı Kanunun 20. maddesinde belirtilen zeytinlerin vegetatif ve generatif gelişmesine mani olacak kimyevi atık bırakan, toz ve duman çıkaran tesis olmadığı kanaati bildirilmiştir.

Bilindiği gibi, Yüksek Planlama Kurulu'nun görevleri 540 sayılı KHK'nin 5.maddesinde hükme bağlanmıştır. Yüksek Planlama Kurulu esas itibariyle iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı planlamada ve politika hedeflerinin tayininde Bakanlar Kuruluna yardımcı olmak ve hazırlanacak kalkınma planları ile yıllık programları, Bakanlar Kuruluna sunulmadan önce, belirlenen amaçlara uygunluk ve yeterlilik bakımından incelemekle görevlidir. Adı geçen maddenin (b) bendi uyarınca ülkenin yurt içi ve yurt dışı ekonomik hayatıyla ilgili konularda yüksek düzeyde karar almakla yetkili ve görevli bir Kurul'dur. Ayrıca adı geçen maddenin (f) bendi uyarınca Kurul, kanunlarla ve diğer mevzuatla yetki verilen konularda karar vermekle görevlidir. 97/T-89 sayılı Karar söz konusu KHK'nin 5.maddesinin b ve f bentleri hükümleri uyarınca alınmıştır. Kararın amacı, üstün memleket yararı yapılacak yatırımın yerinin belirlenmesinden ibarettir.

Kurulmuş olan fabrika, ülkemiz şeker pancarı üreticilerini mağdur etmeyeceği gibi, ülkemiz için gerekli olan mısır üretimini de teşvik edecektir.

7/3655 260 - 8 -

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün konu ile ilgili olarak Bakanlığımıza gönderdiği 19.03.2001 tarih ve 194-2360 sayılı cevabi yazıda; kayıtlarında, Cargill fabrikasının kurulduğu arazi üzerinde Arslan Gümrükleme, Hastavuk ve Promimeks adlı firmalara ait herhangi bir başvuruya rastlanmadığı, Ancak Tarım Dışı Arazi Kullanım Yönetmelik Hükümlerine göre; tarım dışına çıkarılması uygun olmayan arazilerle ilgili başvuruların reddedildiği bildirilmektedir.